

NAPLO

Előfizetési ár:
Egész évre 5 K. | Egyes szám ára 4 fill.
Folyóiratoknál 6 fill.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felolós szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

Véres harcz a rendőrökkel Rejtélyes tűzhalál

A király.

Nagy ünnepre készül Magyarországnak népe.

Az ünnepségekben részt vesznek: az ország törvényhozó testülete, a kormány, megyék, városok, tanintézetek, állami és magántanintézetek és részt vesznek az összes felekezetek is.

Általános, nagy ünnep lesz ez, melyen Magyarország minden rendű és rangú lakossága, a fényes palotától a legutolsó kunyhóig megköveteli és kivészi a maga megillető részét, mert ezen a napon tölti be apostoli királyunk I. Ferencz József, életének 80-ik esztendőjét, az isteni gondviselés különös kegyelméből.

Az egyszerű polgár életében is sokat jelent ez a magas évszám; az egyszerű polgár köré is odacsoportosulnak az ilyen jelentős ünnepen, a gyermekek, unokák és dédunokák, hogy hálát rebegjenek a Mindenhatónak azért a kitüntető kegyességért, hogy a család fejét és szokatlan határáig, egészségben és épségben megtartotta.

Annál nagyobb, annál őszintébb, érzelmekben és méretekben impozánsabb, mikor egy egész ország, egy egész nemzet járul hódoló tisztelettel agg uralkodója elé, hogy szeretetének és mély tiszteletének minden jelével elárassza, azon a napon, mikor távol tőlünk, távol mindkét székvárostól, a legszűkebb családi körben ünnepli, születésének 80-ik évfordulóját.

Templomainkban hálaímaikat zengedeznek az egék urához, megyéinkben, városainkban nagy alapítványokat létesítenek a nagy nap emlékeré, mely kulturális és jótékony intézmények mind ahoz a felséges névhez fűződnek, akinek hófehér fejét

méltán ékesíti Szent István királyunk koronája.

A külső fényvel, a ragyogó ünnepségekkel azonban vetelkedik az a rajongó szeretet, mellyel a magyar nép, lelke mélyében, apostoli királyát bálványozza, melynek leghivebb kifejezése és bizonyítéka az, hogy a legkisebb kunyhóban is ott találjuk arczképét, fájdalom oly korán elveszített Erzsébet nagyszonyunk képe mellett. És ez a hűséges, még nehéz sorsában is ragaszkodó, egyszerű, becsületes magyar nép, mint a szent, úgy tekint feleséges Ura és királya képére és büszkén tanítja gyermekeit és unokáit, hogy imába foglalja dicső nevét...

És mikor augusztus 18-án ismét véget érnek a fényes családi ünnepségek és kialszanak a vakítóan világító termek csillárjainak lángjai — és a mi szeretett, dédelgetett jó királyunk, — aki a zajos ünnepeltetések előtt szerényen kitért, — betöltött nyolczvanadik évének első éjszakáján, nyugalomra hajtja felszentelt fejét és e nagy korhatáron végig tekint ezer tövissel sebzett hosszú életén, lehetetlen, hogy emlékei között, az egyes határállomásokon ott ne találja az ő hűséges magyar népét, mely örömben, bánatában, szerencsésében úgy mint balsorsában mindég az oldala mellett állott, szeretetével, lelkesedésével, rajongásával és áldozatkészségével, könnyeivel, úgy mint hazafias erényeivel és támogató erejével; lehetetlen, hogy meg ne érezze az őszinte szeretetnek és ragaszkodásnak azt az igazi melegét, mely ez ünnepnapon a magyar nép leiből sarjadzva, jó kívánságokban és buzgó imákban nyer külső megnyilvánulást, mert a nép lelkében mélyen meggyöke-

rezett, a koszorus költő eme nagyjelentőségű mondata:

„A legelső magyar ember: a király”.

Lehetetlen, hogy meg ne érezze, hogy ez a nép méltó az Ő atyai szeretetéhez és hogy király és nemzet csak úgy és akkor lehet igazán boldog és elégedett, csak akkor élvezheti a béke áldását, ha egymást megértve, szeretve munkálkodnak az ország kulturális és gazdasági fejlődésén és haladásán.

Sokszor megzavarták már illetéktelen elemek a békés egyetértést, sokszor gyülemléttel fel szívünkben a keserűség azokért a félreértésekért, melyeket ádáz ellenségeink konkolyként hintettek el, hogy feleséges Urunk jóakaró kegyét tőlünk elfordíthassák, de a magyar nemzet higgadtsága, józansága és lojalitása mindég megtalálta az utat a félreértések eloszlatására és legnehezebb megpróbáltatása napjaiban is szent bizalommal fordult felénk királyához, ahol vérző sebei mindég gyógyítást és enyhülést találtak.

Oh! hogy a mi megdicsőült Nagyszonyunk, emlékében is bálványozott, jó és feleséges Erzsébet királynénk, meg nem érthette velünk, ezt a szép, nagy és szent ünnepet!

Az Ő magasztos, nemes szíve, irántunk érzett meleg rokonszenve, az ünnepség zajában is megtalálta volna az alkalmat feleséges királyunk figyelmét az ő hűséges magyar nemzete felé terelni és rámutatni milyen igaz, milyen őszinte a mi ünneplésünk és szeretetünk a legelső magyar ember, a király iránt.

Ne engedje az Isten, hogy vésthozó felhők háborítsák derült aggságának végső napjait! Ne engedje a Mindenható, hogy

ezt a harmónikusán szép és dicső életet még zajos viharok fenyegezzék, de ha mégis megtörténnék, — mert hiszen a jövőt senkise tudhatja, — akkor megismétlődne a pozsonyi országgyűlés világtörténelmi nagy napja és szívvel, lélekkel, kivont karddal ott állanánk az Ő oldalánál, lelkesülten harosva: „Életünket és vérünket a királyunkért!”

Névmagyarosítás.

Általános a panasz, hogy a névmagyarosítás nem mutat olyan nagy arányokat, aminőket méltán elvárhatnánk ettől a hazafias mozgalomtól. Tulajdonképpen 1848-ban indult meg s az akkori lelkes magyar felbuzdulás sok derék családnak adott jó magyar nevet, akik méltán büszkének lehetnek arra, hogy családnévük összefügg a magyar történelem legszébb korszakával.

Az ötvenes években sokat szenvedett a magyar csehektől, németektől s akkoriban, akinek Bach-huszár hangzásu neve volt, igyekezett megválni tőle. Mikor fájt a magyar-nak a német, a cseh szó, hogyne fájt volna az, ha ő maga ilyen nevet viselt. Megmutatta tehát hazafiságát elsősorban azzal, hogy eldobta az idegen nevet magától.

1898-ban, a dicső 48-as idők fél-százados fordulóján, sokat megújult hazafias hévvel karolták föl ezt a kérdést, de ma megint alszik a mozgalom, kevés történik ezen a téren és a névmagyarosító egyesület is csak lanyhán teljesíti, nagy felbuzdulással kezdett, hazafias és szép munkáját. A nemzetiségek ügyesen érvelnek, mikor odamondják a magyar-nak, hogy így, meg úgy, mindegy az, akárki akármilyen nevet visel, de titokban a markukba nevetnek s örvendenek, ha idegen nemzetiségűnek tarthatják mindazt, aki nem elég erős arra, hogy magyarul nevetől megváljon.

Sok nyomdafestéket pazaroltak már erre a kérdésre, mind hiába, ha nincs meg iránta a közönségben az érzék. Mikor közéletünk vezetői fennen lobogtatják a zászlókat német, cseh, tót, szerb névvel, holott legnagyobb magyarok akarnának lenni, akkor zajos a kis embereket

rávenni, hogy ők másképp cselekedjenek, mint vezetők.

Egyszer régebben, valamelyik valás- és közokt. miniszter — ha jól tudjuk, Trefort Ágoston, — adott ki rendeletet aziránt, hogy a tanítók és tanárok magyarosítsák meg a nevéket, mire azt felelték a kis emberek, hogy először kezdje meg a miniszter, aztán majd folytatják ők is.

A japánok kétszázötvenezer ifju életet áldoztak föl hazájukért az utóbbi nagyszerű csatában, mi 250 nevet sem tudunk a haza oltárára letenni. Nincs meg hozzá az érzékünk, lelkesedésünk. Azt hiszik, hogy az semmi, hogy hivalkodás, rossz cselekedet, vagy nem hisznek semmit, csüggnék a multon, ahelyett, hogy építenék ki a jövőt, az erős Magyarországot.

Mindig tisztelettel emelünk kalapot az előtt, akiről megtudjuk, hogy hazájáért magyar nevet vett föl, sokra tartjuk az illetőt s azt gondoljuk: Ez az ember nemcsak lármázott, nemcsak nagyhangú jelszavakat hangoztatott, de tett is már valamit a mi szegény magyar hazánkért.

A közművelődési egyesületek, társaskörök, asztaltársaságok vehetnek kezükbe ezt a nagy jelentőségű kérdést, melynek lelkes felkarolása kétségkívül fokmérője lehetne igaz magyar érzésünknek.

Nem hálás dolog erről írni, mert nem szeretnek róla hallani ép azok, akiktől irányítást, felbuzdulást várunk, de ha ez a kis írásunk csak egyetlenegy embert is megnyert az eszmének, akkor mégsem irtuk hiába. Cseppekből lesz a tenger; minden ember önmagáért egy, az egyedek alkotják a hazát s az egyén hazaias felbuzdulása mindenkor az egész magyar hazának öröme.

Blum Lajos
Kőfaragó- és sirkőüzlete
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészeti síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

síremlékek
egyszerű és díszesebb kivitelben kaphatók.

A Napló Mindenütt

Jószivű háziurak.

Vége lesz a házbéruzsorának! Mint megváltás hangzik e néhány szó, a főváros agyonzaklatott lakóinak füleibe. A megváltást azok a kis emberek, a munkáslakások kizsárolt proletárijainak bojkottja idézte elő, mely megtörte a fennhéjázó háztulajdonosok szívének jégburkolatát. Kivonultak a munkáslakások ezrei az utcára és felemelték tiltakozó szövegüket, hangoztatták siralmas panaszaikat olyan zajjal, hogy végre elhatott a fényes paloták ragyogó termeibe és gondolkozóba ejtette a paloták tulajdonosait, a kik jólétüket a szegény emberek véres veritékének köszönhetik. A nyomor harca volt ez, a pöffeszkedő tőke ellen és az egyesült erő, az egyesült küzdelemben győzelemre vezetett. A háziurak most egyezkednek a lakókkal, a hatóságokkal is megállapodásra akarnak jutni egyenlően kiszabott lakbérekre vonatkozólag.

Es ha a mégegyezés sikerül, meg-

szünik a szegény ember állandó réme: a házbéruzsora és a stájerolás!

Miért? Mert a háziuraknak van szívük! És szívesen megegyeznek a bére kedvéért — ha muszáj! . . .

Pali bácsi.

A városliget jól ismert és szeretetnek örvendő alakjai között, talán a legelső helyen áll Pali bácsi, aki már több, mint két évtized óta szolgálja nagy tisztességtudással, előzékenységével és udvariassággal a ligetbe kiránduló közönséget és különösen a városliget bohémnépét, a színházak, mulatók és czirkuszok tagjait. A régi játéktérén még csak egy szerény kék-fehére festett fabódében szolgálta ki közönségét. De annak a kis bódének bizonyos pósiszt adott a körülötte elterülő gondosan ápolott kertecske, mely késő őszig rózsákkal terhelte meg a levegőt és a bizalmas vadszöllő lugások, a hol sok szerelmi ábránd fűződött, holdvilágos szép nyári éjeken. A liget képe azonban teljesen megváltozott és Pali bácsi, az ő hűségese, aranyos kedélyű élete párjával — Zsuzsa néniével — a Feszty-körkép mellett épült modern berendezésű új kávéházába vonult, ahova régi törzsvendégei is hűségesen követték, mert annyira megszerették, hogy máshol nem is érzik már olyan otthonosnak magukat. Mindezt abból az alkalmából mondjuk el, hogy Pali bácsi, a mult hét szerdáján tartotta kedves párjával, Zsuzsa néniével, a 25 esztendősi jubileumát, melyen a bohém, művész és írói világ számtalan tagja ünnepelte a törzsközönséggel együtt, a jubiléumokat. A sűrűn elhangzott pohárköszöntéseket, mi is tiszta szívből megtoldjuk, azon őszinte jó kívánatunkkal, hogy Pali bácsit és Zsuzsa nénit az Isten még sokáig éltesse vendégei, jó barátai és a ligeti közönség örömeire! . . .

Uj Budapest.

El kell ismerni, hogy szépen épül a főváros; és most a nagy fejlődés idejében éppen nem lesz időszerűtlen az, amit most itt szövé teszünk.

A fejlődés olyan arányokat ölt, hogy immár az ujonnan épülő városrészek, az eddigi külvárosokat, a város központjába juttatják.

Példa rá a Lipót körut, melyre még egész fiatal emberek is emlékezhetnek, mikor a város egyik — mocsárfészek volt. Üres telkekkel, malmokkal és fetelepekkel.

Ha jól tudjuk a fővárosnak ez a része már abba az övezetbe esik, ahol gyárat, vagy bármely magas kéményű ipari üzemet megtűrni nem szabad.

Es ha vannak ilyenek — régiak, — ezek részére is elő vannak írva az ugynevezett füst-mésző kályhák, melyek a füstöt, koromtól mentesítik a vidéket és annak lakosságát. Azonban ennek a szabályzatnak semmi látszata nincs és a fényes Lipótvárosi paloták közt ugyancsak izeszton ontnak a füstöt az odatelepített malmok és gyárak égig meredező kéményei.

Jó volna hát egy kicsit szét nézni ebben a negyedben, ugy a közéleti, mint a közegészségügyi hatóságoknak, mert ezt nemcsak a sok ezer tüdőbeteg, de az egészséges emberek érdeke is józosan követeli.

Es ha nem lehet a bajon másként segíteni, ki kell telepíteni az egész-

ségre kártékonyan ható iparvállalatokat a város periferiáján túl, már csak azért is, mert rövid időn a város rendezésnek is útját állják, amikor majd kiakarjuk építeni, a nagy, a szép új Budapestet . . .

„Elhallgatásért fejelek.“

Osak titokban akarok nemeskedni!

Fővárosi sajtókörök pikáns, sőt rejtélyes kérdés igazgatja napok óta. Egy fölöttébb furcsa szokással és külömböző magyarázatokra okot szolgáltatató kérdés nyitját keresik a sajtó és a közgazdasági berkekben.

Közgazdasági életünk egy ismert nevű alakja annyi és olyan „érdemeket szerzett a közgazdaság terén,“ a melyek provokáltak a „legfelsőbb elismerést“ is és az illető érdeműs egyén és törvényes utódainak nemesítésében kifejezésre is jutott. (Lásd a „Budapesti közlöny“ csütörtöki számát.)

Az új nemes új névjegyeket nyomtatott, fogadta a gratulációkat, leévezett egy pezsgős bankettet, melyet tiszteletére rendeztek, megnevesített, megnagyságosított ajkával magyar nemesi csókokat cuppantott ujdonsült nemesi törvényes utódainak büszke homlokára. — Mindez recipszerűleg az „Uj nemesek kis kateja“ bölcset utasítása szerint történt.

Történt azonban e kitüntetésnél olyasvalami is, a miről a kiskaté másként, egészen másképpen intézkedik és a szokás is épp az ellenkezőjét szentesítette annak az eljárásnak, melyet a most kitüntetett követett.

Es épp azért csodálkozva, meglepetve, értelmetlenül csóválták sok mindenre magyarázatot tudó kollégáink, fejüket midőn a „Budapesti Tudósító“ (félhivataloskövön nyomott) szerda esti kiadásának kétköz'eményét olvasták.

A kövönnyomott lezelejen ezt közli:

„Mint a Budapesti Tudósító értesül, ő Felsége Feleli Dezsőnek, a biharszlágyi olajipar részvénytársaság igazgatóhelyettesének, valamint törvényes utódainak a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet meztölegető előnévvel adományozta.“

Ugyanezen kiadásnak utolsó közleménye pedig szóról szóra ezt mondja:

„A t. szerkesztőségek figyelmébe! Feleli Dezső Nádor-utcai lakost királyi kitüntetés érte. Feleli Dezső adományt küldött a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének és adományát meg is fejele arra az esetre, ha a lapok nem vesznek tudomást kitüntetéséről. Igen kérjük ennélfogva a tekintetes szerkesztőségeket, hogy a kitüntetés közlését mellőzni kegyelmedjenek. A kitüntetés a hivatalos lapnak holnapi száma hozza.“

A Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete

Hát nem furcsa, nem meglepő, nem szokatlan, sőt nem rejtélyes ez az eset?

Egy kitüntetett, a ki titokban akarja tartani kitüntetését, a ki nem küld a lapoknak bőséges ismertetőt érdemeiről, de adományát még „meg is fejele,“ ha a lapok elhallgatják azt a legkevésbé sem röstellendő tény, hogy érdemei királyi elismerésben részesültek?!

Miért, óh miért ez a nagy, ez a szokatlan misztikus szerénység??

Ez itt a nagy kérdés, mely megfejtésre vár! . . .

IRODALOM MUVESZET

NEM OTT SZÜLETTEM . . .

Nem ott születtem, ahol fény van,
S ahol hazudnak, ahol lopnak;
Az álmaim se ottan szöttek,
En ott születtem, hol az áldás
Hol nincs virága már a lombnak,
En ott születtem, hol az áldás
Az ember szívből fakad, támad . . .
Hol még szeretni, sirni tudnak,
Es van szíve még a világnak!

A fény, a pompa, most se vágyam,
S a hazugságot is utálom,
Ki csal: az lop! s annak szívében
Soh'sem volt tán még gyermekálom . . .
A kö, melyet reám dobnak,
Kenyérré lesz az én kezemben . . .
Hol így szeretnek, így gyűlönek:
Ott szöttek álmod, ott születtem.

Tompa Kálmán.

Kis Szinkör. Sziklai Kornél a városligeti Kis Szinkör igazgatója, u abban nagy gondot fordít, a közönség által szorgalmasan látogatott színház műsorára és könnyebb válfaju operettek és bohóságok mellett, most tartalmasabb darabokkal is kísérletezik. Egy ilyen kísérlet volt a mult szombaton bemutatott »Király bohóca« című színmű, mely kitűnően bevált, mert a zsfolt ház feszült figyelemmel és nagy tetszéssel fogadta a Hugo Victor »Le roi s'amuse« nyomán átdolgozott regényes darabot. Sziklai a czimszerepet játszotta olyan megrázó drámai erővel, mint annak idején Szabados »Bolondját; ezt az alakítását bármelyik drámai színész méltán irigyelhetné tőle. A többi szerepekben Thomay Ella, Iványi és Lendvay jelekedtek. A darabot vasárnap hasonló sikerrel ismételték és az egész héten műsoron maradt. A társulat most az »Uriel Acosta«, »Angyal föld titka« és a »Piripócsi dalrok« című ujdonságokra készül szorgalmasan.

Uj népszínmű. A kolozsvári nyári színházban szombaton volt Géczy István »Kazárföldön« című új népszínművének bemutatója a szerző jelenlétében egészen telt ház előtt, mely az ujdonságot rendkívül figyelemmel kísérte és felvonások végén a szereplőkkel együtt a szerzőt is többször a lámpák elé szólította. A darab megírásához ugylátszik, Bartha Miklós »Kazárföldön« című remek könyve adta meg az impulzust: a cselekvény nem szorosan a magyar nép körében játszik, hanem a magyar Feltöld tiszavölgyi járásának egy kis községében és a ruthén paraszt nyomorúságosan züllött erkölcsi életét mutatja be, mely egy kis édes pálinkáért lemond vagyonnáról és emberi voltáról. Géczy ezt egy érdekfeszítő mese keretében nagy hatással mutatja be; alakjai tipikusak, élethűek nyelvzete erőteljes és helyenként megrázóan drámai. Néhány szép ének is van a darabban, eredeti ruthén és héber melódiák, melyek stilszerűen simulnak a darab tárgyához. A színészek mindent megtettek a darab érdekében és igazán értékes művészeti alakításokat produkáltak. Legelől járt a kolozsvári színház neszitora, Szentgyörgyi István, akit nyílt színen is gyakran megapoltak. Kitűnően játszottak: Berki Lili, Lackó Aranka, Fehér Gyula, Nagy Gyula, Gáthy, Makrai, Mátrai és Kardos. A darabot vasárnap telt ház előtt megismélték.

Egy művészcsalád ünnepéle. Ritka szép családi ünnepély folyt le Kálmár Fülöp keszthelyi magánzó

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sírkövek rendkívül nagy választékban kaphatók.
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

Minden e szakmába végző munkák, temetői javítások, vésések és aranyosárok jutányosan és lelkiismeretesen készítenek.

házánál, aki most ünnepelte boldog házasságának 50-ik évfordulóját. Az ünnepély hangulatát nagyban emelte az a sikerült hangverseny, melyet az ünnepeket két művész fia, — Kalmár József, a M. Kir. Operaház tagja és Kalmár Béla, aki az idén végezte kitűnő eredménnyel a bécsi zeneakadémiát a »Hullám«-szálloda dísztermében rendezték. A hangversenyen a város előkelősége nagy számban vett részt és együtt ünnepelte a két boldog aranylakodalmast a közreműködőkkel együtt. A két művészfiu kívül még részt vett a hangversenyen Baksay Rózsika, Kálmánné Schaffer Magda szép szavalatával, Cserváry Ilona kitűnően előadott magyar dalokkal és végül Eckhardt Antal egyházi karnagy, aki a kíséretet vezette művészi precízióval.

Henry cirkusz. A magyar származású Henry cirkuszigazgató által a Margit-híd innenső jobb oldalán épített, a modern követelményeknek mindenben megfelelő, óriási arányú ponyva sátorában, nap-nap mellett zsufolt ház gyönyörködik a művészi számokból összeállított, rendkívül érdekes műsorban Henry igazgató mesteri lóidomításaival, csak a neje által bemutatott, bámulatot keltő alatlidomításai vetélkedhetnek és ő az első magyar művész, aki ezen a téren ilyen szép eredményt ért el. Az igazgató két leánya Hortenzia és Henriette, mindegyik csodálatos művészi különlegesség, a többi szerződött tagok pedig, valamint a majdnem 200 lovat képező állomány nagyban megnyerték a budapesti közönség tetszését, melynek mulattatására még az egészséges öletű magyar bohócok is szolgálnak. A cirkusz már csak rövid ideig marad itt, aki tehát még nem látta, siessen magának azt a rendkívüli élvezetet megszerezni.

A főváros kedvence, Farkas Pali cigányprimás, akinek kezében sir és ujong a hegedű, most érkezett haza művészi körútjából, melyen tisztelést és becsülést szerzett a magyar zenének és ezután esténként a »Mátyás király«-kávéházban tartja kitűnően összetanult zenekarával a hangversenyeit. Feleslegesnek tartjuk ezt a derék és művészi képességei mellett is szerény népzenezt bővebben ajánlgatni, mert aki barátja a magyar zenének és csak egyszer élvezte Farkas Pali sirvígadó nótáit, az bizonyosan lelkesedéssel gondol rá és szívesen siet hegedűjátékában újra gyönyörködni.

Véres harc a rendőrökkel.

Vasárnap éjjel egy óra körül újjátra indult két lovasrendőr Rózsikén. Amint a nagy korcsma elé értek, egy csapat legény nyel találkoztak össze, akik ittas állapotban iszonyu garázdálkodásokat vittek véghez. Torkaszakadtukból ordítottak s beverték a lakóházak ablakait, úgy, hogy az álmukból fölriasztott emberek rémülten menekültek ki az utcára. A két lovasrendőr leintette a garázdálkodó legényeket, akik erre kiadták a jelszót:

— Üssük agyon a spicziket!

Erre közrefogták a rendőröket, hogy valamennyien egyszerre rohanják meg őket. A többiek azonban megelőzte egy Barna József nevű legény, aki kilépett a sorból s Vörös János lovasrendőrt vastag meggyafusánggal oly erősen vágta fejbe, hogy az leszédült a lováról. A legények erre vérszemet kaptak s miután látták, hogy az egész csapattal szemben csak egy lovasrendőr áll,

néhányan közülök megrohanták Vöröst. Elővillantak a bicskák, de Vöröst szerencsésen kimentette a veszedelemből a másik társa, aki közben leugrott a lováról, kardot rántott s a legények felé sujtott. A garázdálkodók ekkor meghátráltak. Egy Halász János nevű mezőőr azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hanem elkialtotta magát:

— Golyót beléjük!

Ezzel előrántotta a revolverét és négyszer Vörös lovasrendőrré lőtt, aki már talpon állott. Szerencséjére egyik golyó sem találta el. A lövések zajára nagy csődület támadt s a rendőrök védekezését még az is megnehezítette, hogy gyűrűalakban vette körül őket és a legényeket a tömeg. Egy jalkialtás hallatszott, mire azt hitték, hogy a négy lövés közül valamelyik a tömegben állók egyikét találta. Később azonban megállapították, hogy mind a négy golyó a nagykorcsma falába furdódott.

A legények verekedőkedve azonban még nem ért véget. Bőszülten újra megakarták rohanni a rendőröket, sőt Halászt megint lövésre emelte s Vörös felé irányította a revolverét. Vörös erre kirántotta a kardját s Halász fejére sujtott, aki megtántorodott és kiejtette kezéből a pisztolyát. A kardvágás Halász koponyacsontját mélyen behasította s nyomban az egész fejét és arcát előntötte a vér. A legények erre széjjelfutottak s a harc terepen csak a két rendőr és Halász maradt, az utóbbi eszméletlen állapotban.

A véres esetet ezután jelentették a központi rendőrségnek, ahonnan Sas Lajos ügyeletes rendőrbiztos és Pain Kuzman őrsparancsnok vágattak ki lóháton a harc helyszínére. Dolguk azonban már nem igen akkadt.

Halász mezőőrt a kardvágás olyan súlyosan sebesítette meg, hogy a mentők rögtön a kórházba szállították, ahol, valószínűleg megoperálják. Vörös rendőr szintén elég súlyosan sérült meg, őt azonban a lakásán ápolják.

Nyílt-tér.

Sternberg

Ármin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden cikkről külön-külön jelennek meg. Érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem-mel” melyet a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis cégünk nyert el.

Az Angyalföld titkai.

33

(Regény.)

II.

Mikor hajnalodni kezdett, a szerelmesek elváltak egymástól és Poéta Bandi visszasietett a rakodópályaudvarra, ahová ma elsőnek érkezett. Oriási munkakedvet érzett magában! Mintha azt reménylené, hogy munka által kivergődik ebből a salakból, ebből az undorító környezetből, ahová könnyelműsége és bűnös szerelme kényszerítette. Az az angyalföldi asszony, aki az éjen felkínálta szerelmét, aki buzdítja bátorítja, sebb jövőt ígért és ki tudja, hátha beválják jóslata.

A vörös ökör másodikkal érkezett; mikor meglátta Bandit az udvaron, megvetőleg kiköpött előtte, azután elfordult és átment az udvar túlsó oldalára. Azután jött a fekete jász és a többiek, akik mind olyan különös, kicsinylő tekintettel mérték végig a szegény poétát. Egy ideig szótlanul állottak egymás mellett, míg végre a fekete jász megszólalt:

— Nem hallottatok semmit a póstás komáról?

— Azt mondják, eret vágta rajta, aztán magához tért és most már az eszénél van!

— A póstás? — kérdezte elvörösödve a poéta, — hát mi baja van? beteg talán?

A fekete jász hirtelen felé fordult és fogát csikorgatva dörmögte:

— Ha én a te helyeden volnék, nem kérdezősködnék utána, hanem elhordanám az irhámát, mielőtt késő lenne. Mert ha az a szegény ember meghal, a te lelkedden szárad a halála! Poéta Bandi büszkén kigyenesedett és határozottan kijelentette:

— Nem érzem magamat bűnösnek és mindenkinek bátran a szemébe merek nézni!

— Hájszen henczegni tudsz, azt látjuk! De ha valaki így megcsalja a kenyeres pajtását, annak legyen legalább annyi szemérme, hogy hagyja el magától a kompániát, mert különben kihajítjuk magunk közül! Érted? Es hogy még jobban megértsd, hát tudd meg, hogy mi valamennyien a póstás pártjára állottunk, mert az övé az igazság! — ordította a fekete jász.

— Ugy van! Mindnyájan a póstással tartunk! — kiáltották kórusban a többiek.

— Mit tudtok tük a dologból? — mondta sértődve Bandi — én tudom, amit tudok, de nem kötöm az orrotokra, mert azt tük úgy se értenétek! Jobb lesz ezt nem bolygatni és inkább a munkához fogni!

— Azt meg is tesszük, de nem veled! Olyan hitvány ember egy sincs köztünk, aki ezután veled egy sorban dolgozna!

— Vigyázz a szavadra fekete, mert a torkodra forrasztom! kiáltotta magánkivül Bandi.

— Amit mondtam, megmondtam, nekünk is megvan a magunkhoz való becsületünk! — mondotta nyugodtan a fekete jász.

— Szeretném én látni, ki tilthatja meg nekem, hogy ott dolgozzak, a hol éppen akarok!

— Hát majd meglátod, ha olyan kíváncsi vagy rá!

Mikor a vitatkozás már a tetőponjára hágott, éppen akkor lépett a pályaudvarra Sommer ur. A munkások mind felé rohantak, a poéta is a többiekkel.

Sommer végignézett rajtuk, aztán megjegyezte:

— Mi az? Ma csak hatan álltok munkába?

— Csak hatan nagyságos ur, de azért a munka nem szenved hátramaradást — vágott közbe a fekete jász. Ez a czingár poéta elmarad tőlünk, gyenge a lelkem, nem bírja a munkát, hanem inkább a szerelmet!

Bandinak minden csepp vére a fejébe tódult, szikrázó szemekkel, vadul nézett a jászra, amiért a munkától, a kenyértől megakarta fosztani, éppen most, mikor nemcsak magáról, hanem az asszonyról is gondoskodnia kellett.

— Hazudsz, hitvány kölyök! Ne higgyen az aljas rágalmazónak Sommer ur! Én tudok és akarok is dolgozni!

— Nekem higgyen nagyságos uram! Tessék a többieket is megkérdezni, hazudok-e, mikor azt mondom, hogy tegnap is elájult a terhes munkától. Aztán, ha már egyformán osztozunk a napszámon, nem tőrjünk, hogy akárki is csak úgy lustálkodjon közöttünk, mikor mink verítékesre izzadjuk magunkat — okoskodott tovább a fekete jász.

A szénkereskedő nem akart bíraskodni és igazságot tenni közöttük; neki mindegy volt, akárhányan végzik a munkát, csak a kellő időben el legyen végezve. Ő mindig az összessel, de sohase az egyesekkel alkudott meg. Most is kiosztotta hát a hat munkabárczát, a nélkül, hogy Bandi könyörgését és méltóságát figyelembe vette volna. Mindegyiknek jutott tehát munka, csak a szegény poétának nem, aki lesújtva, megsemmisülve, kétségbeesve egyedül maradt a helyén, míg a többiek hangos gunykazajjal munkához siettek.

(Folytatása következik.)

HIREK

A hétről.

Egy ujságíró halála.

A magyar ujságírásnak gyásza van; Vass Géza, a »Szegedi Napló« érdemes felelős szerkesztője, 43 éves korában, becsületben és tisztességben eltöltött irodalmi munkásság után, Szegeden meghalt. Az elhunyt szerkesztő nemcsak a vidéki hírlapírásnak volt egyik disze, de az egész magyar sajtónak buzgó, munkás, tehetséges tagja. Igazgatósági tagja volt a Vidéki Hírlapírók Szövetségének, tagja a Dugonics-társaságnak. Az ujságírói pályán 25 évet töltött s ez alatt a hosszú idő alatt egy ujságíró-kollégáinak, mint a szegedi közönségnek nagybecsülését kiérdemelte. Vass Gézát a Vidéki Ujságírók Szövetsége temettette el. Temetésére levitték a Budapesti Ujságíró Egyletből a Jókai-

leplet is és koporsóját ezzel takar-
ták le. A temetésen óriási közönség
jelent meg. A Dugonics-Társaság
nevében Tömörkény István, az új-
ságrók nevében Kisteleki Ede bu-
csuztatták, a Hirlapírók nyugdíjinté-
zetét Radó Richárd képviselte.

Házasság.

Diszes esküvő volt pénteken dél-
ben a VII. ker. anyakönyvvezetői
hivatalban és közvetlen utána a Kál-
vin-téri református templomban. Papp
Tihmér, miniszteri tisztviselő, Papp
Albert fia vezette oltárhoz Rikker
József építómester kedves leányát
Mariskát. Tanúk voltak: Deréki An-
tal szerkesztő és Károlyi Antal tégla-
gyáros. Az esküvőt pazar lakoma
követte, melyre több, mint 20 üd-
vözlő távirat érkezett az ország min-
den részéből. Tartós boldogságot kí-
vánunk a szép frigyhez.

Rejtélyes tűzhalál.

A miskolczi rendőrség gyanus ha-
lálózási ügyben folytat nyomozatot.
A rendőrség bűnügyi osztályába
ugyanis az a jelentés érkezett az
Erzsébet kórházból, hogy ott meg-
halt Fekete Lajos 22 éves fuvaros,
akit vasárnap sulyos égési sebekkel
szállítottak be. — A rendőrség az
eset következtében nyomozatot ren-
delt el, a melynek folyamán a ki-
hallgatottak azt vallották, hogy Fe-
kete részeg állapotban tartott haza s
szobájában lefeküdt, míg felesége
— miután férje ilyenkor durván szo-
vele banni — az udvarban maradt.
A szobából rövid idő múlva se-
gélykiáltás és jajgatás hallatszott,
mire a szomszédok a szobába
siettek s rémülve látták, hogy Fe-
kete ruhája lángokban ég. A tüzet
csakhamar eloltották. A tűz keletke-
zésére vonatkozólag Fekete semmi-
féle felvilágosítást nem tud adni.
Egyesek vallomása szerint állítólag
részeg állapotában szájából az égő
szivar kiesett, attól ruhája tüzet fo-
gott. A gyanus halálózási ügyben a
rendőrség a nyomozást folyamatba
tette.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T.
tüdőbeteg ambulátoriuma
VI. kerület, Délibáb-utca 23. szám
Betegfelvétel és rendelés:
d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.
Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

Zálogszedulákat
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt,
díjatit legmagasabb árban veszek. Brill-
iánsokért többet fizetek, mint amennyiért
ujjonnan vették. Schiler Izidor, Síp-utca 9.

Fogorvosi intézet.
FOGAK

szájpadlás és gyökerek ellátása nélkül 4 koro-
nától feljebb,
10 évi jótállással.

Az általam készített és a párisi fogorvosi akadémia
kiállításán kitüntetett fogak rágásra kitűnően hasz-
nálhatók, könnyen megszokhatók, a beszédben
semmitféle zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kap-
nak, a szájból ki nem vehetők és a valódi fogakat
teljesen pótolják. Továbbá aranyhidak és koronák
egyedül speciális készítője

Schätz Jenő
technikai főnök.

Budapest, VII., Wesselényi-u. 60., I. 4. sz.

Rendelés egész napon át este 8 óráig. — Vasár- és
ünnepeken is. — Szakorvosi rendelés fog- és
szájbeteg részére.
Foglómések a legmodosabb kezeléssel. Speciális,
fájdalommentes fogműtétek. Régi rossz fogorok át-
alakítása megvárható. **Videkiek 12 óra alatt ki-
elégítettek.** Mérsékelt árak.

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA.
Téli és nyári gyógyhely.

A budai Szt. Lukácsfürdő nagyszállodájá-
ban és „Thermal”-szállodájában szoba
teljes ellátással naponként 10 koronától
feljebb. Minden szoba kilátással a Dunára.
Kénes iszapfürdők és iszapborogatások.
Fürdőismertetést díjmentesen küld a

Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda

Kristály forrásásványvíz étvágyat javít,
gyomorrontást megakadályoz.

FOGAK

szájpadlás nélkül, rágásra azonnal hasz-
nálhatók, 4 koronától, Gyökérellátó-
tés teljesen felesleges. Aranyhidak és koronák 10
évi írásbeli jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12
óra alatt készítenek, fogmérés teljesen érzéstelen-
ítve, tartós tömések 3 koronától. Régi, haszna-
vehetetlen fogorokkat és fogakat 24 óra alatt haszna-
vehetővé alakítok. Mérsékelt árak! Részletfizetésre
is. Rendelés egész nap, Vasárnap és ünnepnap is.

Dr. HEGEDUS JAKAB

VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin.
Speciálista minden fog- és szájbetegségben.
Kérem a pontos címre ügyelni.

**Háztulajdonosok és
lakók figyelmébe.**

Lakásának poloska és moly elleni kar-
bantartásait helyiségenként ötven fillér
havi díjért elvállalja

STANDARD
féreg elleni karbantartó társaság.
IV. Kossuth Lajos-utca 14-16.
Telefon 66-63.

? Hol találkozunk ?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Gläser „METEOR” kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,

ahol az összes hazai és külföldi hírlapok
olvashatók és mindenféle kávéházi italok
a legmértányosabb árban számíttatnak.

Gerber vendéglője
Aréna-ut 74. szám alatt
létezik.

Volt pálma liget.

A „Riviera” Budapesten.

Tisztelettel értesítjük vendégeinket,
hogy „Riviera kávéház”, te-
rasszát (VII., Aréna-ut 19.) két-
szeresen megnagyobbítottuk és du-
san elláttuk délszaki növényekkel,
amiért is Budapest látványosságát
képezi. Minden este a híres szölista
Kiss Parádi Náci 14 tagból álló
zenekara hangversenyez. Ugy a
fővárosi, mint a vidéki művészek
írók és színészek találkozó helye.

Pontos kiszolgálás. — Tisztelettel
Kovács Zsigmond és Fia
tulajdonosok.

Hodosi A.

Aréna kávéházában
(Aréna-ut és Damjanich-utca sarok.)
Május 1-től kezdve minden este hírneves

Rácz Gyula

eljes zenekarával hangversenyez. — A vidéki
felránduló közönség találkozó helye.

OSTENDE-KAVÉHÁZ

RÁKÓCZI-UT 90.
Előkelő családok találkozóhelye.
Remek hideg vacsorák, melyet házilag francia
szakácsom által készíttetek.

Balog Károly

a közkedvelt cigányprimás teljes zene-
karával hangversenyez.

Szíves partifogást kér: **GROSS ODÓN**

az OSTENDE és nyiregy-
házi PANNONIA kávé-
házak tulajdonosa.
Telefon: 3-68, 36-40

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabá-
dalmazott rendszer
szerint legjobbat ké-
szít (részletfizetésre
is) a czimbalmoké-
szítés elismert első
szakértője

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 42. szám.

BUTOR.

Arveresen vett régi és új, leg-
csöbbitől a legjobb minőségig. Ugy-
szintén amerikai íróasztalok,
mahagoni háló-, ebédlő- és
uri szobák, angol börgarnitú-
rák, szalongarnitúrák, sző-
nyegek, csillárok, petroleum-
lámpák, olajfestmények és
irodai berendezések legolcsó-
ban beszerezhetők

Ancsel és társánál,

Dob-utca 22.

! Budapest éjjel !

Látványosság

a GERUA kávéház

VII., Dob-u. 65. Erzsébet-körút sarok.

Egész éjjel nyitva.

esténként Komáromi Bertók
Jóska teljes zenekarával hang-
versenyez.

Rottenbiller-
utca 10. sz.
híres cigányprimás zenekarával hangversenyez.
Künnö italok!
Hajos Lipót és Társa.
Volt nagymatrosi „Korona Szálloda” bérletje.
orosz főherceg által kiöntetett

Nem kell többé kávét főzni,
sem cukrot venni!

WILLAX KÁVÉKOCCA

forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész.
zamatos és kiválóan jóízű fekete- vagy tejeskávét nyújt.

DARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.

WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST.
SZARTELEP IRODA: VI. VACZI-UT 157-109. TELEFON: 177-61.

Nem érdemes rongyosan járni!

FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester

BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. Vidékieknek mintát bérmentve küldök.

Nyomatott a „Globus” műintézet és kiadóvállalat részvénytársaság körforgógepein, Budapest, VI., Aradi-utca sz.